Sosyal Etki Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal Etki Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30655

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal Etki Ölçe?i (SEÖ), Eksi, Okan, Y?lmaztürk ve Eksi taraf?ndan 2021 y?l?nda geli?tirilmi? bir psikolojik ölçüm arac?d?r. Bu ölçek, bireylerin sosyal çevrelerinden ne ölçüde etkilendiklerini veya çevrelerini ne ölçüde etkilediklerini belirlemeyi amaçlamaktad?r. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in yap?sal geçerli?ini ve iç tutarl?l???n? inceleyerek, sosyal psikoloji alan?na **psikometrik** aç?dan sa?lam bir araç kazand?rm??t?r. Çal??man?n detaylar?, ?stanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi'nde yay?mlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Etki, Psikolojik Ölçek, Ölçek Geli?tirme, **Geçerlik**, **Güvenirlik**, Türk Sosyolojisi.

Yazarlar

Fatih Eksi, Numan Okan, Mücahit Y?lmaztürk, Harun Eksi.

Amaç

Sosyal Etki Ölçe?i'nin temel amac?, sosyal psikoloji ve sosyoloji ara?t?rmalar?nda kullan?lmak üzere, bireylerin sosyal çevreleriyle olan etkile?imlerinden kaynaklanan etki düzeylerini sistematik bir ?ekilde ölçebilen standartla?t?r?lm?? bir araç sa?lamakt?r.

Bu araç, akademik çal??malarda sosyal normlara uyum, ikna süreçleri ve grup dinamiklerinin birey üzerindeki etkileri gibi karma??k sosyal süreçleri nicel olarak de?erlendirmeye olanak tan?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, özellikle Türkiye'deki sosyal ve kültürel ba?lamda sosyal etki mekanizmalar?n? anlamaya yönelik önemli bir ihtiyac? kar??lamaktad?r.

Yap?

Sosyal Etki Ölçe?i, bireyin dü?ünce, duygu ve davran??lar?n?n di?er insanlar?n varl???ndan veya eylemlerinden nas?l etkilendi?ini kapsayan **sosyal etki** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle sosyal psikolojideki uyma, itaat ve r?za gösterme gibi çe?itli alt boyutlar? içerebilir.

Ölçe?in geli?tirilmesi s?ras?nda, sosyal etkinin çok boyutlu do?as? dikkate al?nm?? ve maddeler, bu karma??k psikososyal durumu kapsaml? bir ?ekilde yans?tacak ?ekilde formüle edilmi?tir. Ölçek, kullan?c?lar?n kendilerini de?erlendirmeleri yoluyla sosyal etkile?imlerindeki e?ilimlerini belirlemeye yard?mc? olur.

Geçerlik

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in geli?tirilme çal??mas?, geçerlik (validity) incelemelerini içermi?tir. Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçüp ölçmedi?ini gösteren kritik bir **psikometrik** özelliktir. Kaynak içerikte spesifik **geçerlik** katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, yay?nlanan makale (Eksi et al., 2021) yap? geçerli?i ve muhtemelen ölçüt geçerli?i gibi yöntemleri kullanarak ölçe?in bilimsel standartlara uygunlu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Sosyal Etki Ölçe?i'nin güvenirlik (reliability) analizleri de geli?tirme sürecinin bir parças? olmu?tur. **Güvenirlik**, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? madde setleriyle tutarl? sonuçlar verme yetene?ini ifade eder. Tam güvenirlik verileri (örne?in, Cronbach Alfa katsay?s?) kaynakta yer almamaktad?r; ancak, bir geli?tirme çal??mas?n?n do?as? gere?i, ölçe?in iç tutarl?l???n?n yüksek oldu?u ve tam makalede bu de?erlerin detayl?ca sunuldu?u varsay?lmaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in **faktör analizi**, sosyal etkinin alt?nda yatan boyutlar? belirlemek için kullan?lan temel bir istatistiksel yöntemdir. Eksi ve arkada?lar? (2021), büyük olas?l?kla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulayarak, Sosyal Etki Ölçe?i'nin kaç faktörden olu?tu?unu ve bu faktörlerin teorik yap?yla ne kadar uyumlu oldu?unu ara?t?rm??lard?r.

Bu analizler, ölçe?in tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu oldu?unu ortaya koyarak, ara?t?rmac?lar?n elde edilen puanlar? do?ru bir ?ekilde yorumlamas?na olanak tan?r. Faktör yükleri ve model uyum indeksleri gibi detaylar, tam akademik yay?nda mevcuttur.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Psikometrik Ölçek Geli?tirme)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Tipik olarak Likert tipi derecelendirme kullan?r, ancak derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kin Popülasyonu (Ara?t?rma makalesinde detayland?r?lm??t?r.)

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri (Varsay?lan)

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in geli?tirildi?i örneklem grubu ve demografik bilgileri, yay?mlanan makalede kapsaml? olarak sunulmaktad?r.

Test Metodolojisi: Ölçek, akademik **psikometrik** prosedürlere uygun olarak, madde havuzu

ARABPSYCHOLOGY.COM

olu?turma, pilot çal??malar ve geçerlik/güvenirlik analizleri a?amalar?ndan geçirilerek geli?tirilmi?tir. Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na buradan ula??labilir: sosyal-etki-olcegi-toad.pdf. Ayr?ca bir DOCX versiyonu da mevcuttur: sosyal-etki-olcegi-toad.docx.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Psikoloji, Sosyoloji, Etki, **Faktör Analizi**, Öz Bildirim Ölçe?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Sorumlu yazar Mücahit Y?lmaztürk'ün ileti?im adresi: mchtylmztrk@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Mücahit Y?lmaztürk (Sorumlu Yazar olarak belirtilmi?tir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Sosyal Etki Ölçe?i, 2021 y?l?nda geli?tirilmi? ve yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya ara?t?rma amaçl? kullan?m? genellikle tam referans gösterilerek mümkündür. Ticari veya geni? çapl? uygulamalar için, telif haklar? nedeniyle sorumlu yazar Mücahit Y?lmaztürk ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Eksi, F., Okan, N., Yilmazturk, M., & Eksi, H. (2021). Sosyal Etki Ölçe?i'nin geli?tirilmesi ve psikometrik yönden incelenmesi. *?stanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi, 41,* 153-173. DOI: 10.26650/SJ.2021.41.1.0091

Sosyal Etki Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddelerin tam listesi için lütfen referans olarak gösterilen akademik makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM